

Temat: O duchowych i rzeczywistych podróżach

Pracuj z podręcznikiem str.264 - 267.

- 1.Przypomnij sobie wiadomości o życiu i twórczości Zbigniewa Herberta.
- 2.Przeczytaj wiersz pt. „Modlitwa Pana Cogito - podróżnika” i zapoznaj się z wyjaśnieniami odnośników.
- 3.Scharakteryzuj bohatera, adresata oraz świat przedstawiony w wierszu -poddaj analizie oraz interpretacji utwór według znanego Ci przepisu na interpretację lub poprzez pytania i polecenia str.266 - 267.
- 4.Uzasadnij tytuł wiersza - rozpoznaj konwencję modlitwy (wykonaj ustnie ćw.6).
- 5.W zeszycie
 - Napisz, co znaczy podróżować w odniesieniu do Pana Cogito – podróżnika (ćw.9 str.267).
 - Porównaj Pana Cogito z tytułowym pielgrzymem z wiersza Cypriana Norwida (ćw. 10 str.267).

Do egzaminu!

Sprawdź poprawność swoich odpowiedzi z powtarzanych utworów Adama Mickiewicza, po czym zapoznaj się z pytaniami do powtórzenia „Pana Tadeusza”.

Adam Mickiewicz „Śmierć Pułkownika”

1. Kto jest bohaterem wiersza? Kim była ta osoba/jaką funkcję pełniła? Emilia Plater – polska hrabianka, kapitan Wojska Polskiego w czasie powstania listopadowego
2. Dlaczego bohaterka wiersza to postać wyjątkowa? Emilia Plater przebrała się za mężczyznę, ścięła włosy i wzięła udział w powstaniu listopadowym. Sformułowała oddział żołnierzy i ruszyła do walki. Wykazała się szczególnym męstwem i odwagą. Zmarła z wycieńczenia po upadku powstania.
3. Każda strofa wiersza to oddzielny obraz. O co prosi chory Pułkownik w drugiej zwrotce? Chce zobaczyć swego konia i żołnierski rynsztunek.

„Kazał konia Pułkownik kulbaczyć,
Konia w każdej sławnego potrzebie;
Chce go jeszcze przed śmiercią obaczyć,
Kazał przywieść do izby — do siebie.
Kazał przynieść swój mundur strzelecki,
Swoją kordelas i pas i ładunki;
Stary żołnierz, — on chce, jak Czarniecki,
Umierając, swe żegnać rynsztunki”
4. Odbiorca na początku nie wie, kim jest konający żołnierz. Bohatera otacza aura tajemniczości. Na podstawie opisanych sytuacji czytelnik może się zorientować, że jest to ktoś bardzo ważny i zastrzeżony – domku leśnika pilnują strażę, do umierającego dowódcy schodzi się lud. Na podstawie dotychczasowej tabeli napisz, która zwrotka wiersza odsłania prawdę o bohaterze.

Strofa 1	W leśnej chacie ciężko chory Pułkownik – wokół niego zgromadzili się prości ludzie i żołnierze.
Strofa 2	Pułkownik ma ostatnie życzenie – chce zobaczyć swego konia i żołnierski rynsztunek.
Strofa 3	Umierający przyjmuje ostatnie namaszczenie, wszyscy zgromadzeni płaczą.
Strofa 4	Wczesnym rankiem lud żegna się z martwym Pułkownikiem.
Strofa 5	Wszyscy zgromadzeni zauważają, że dzielnym rycerzem była piękna kobieta – Emilia Plater.

Dopiero ostatnia zwrotka odświeża prawdę o bohaterze.

[Uwaga: Ach! – wyraz zaskoczenia, zdziwienia]

Adam Mickiewicz „Świtezianka”

1. Wymień głównych bohaterów utworu. Strzelec i tajemnicza dziewczyna
2. Na podstawie podanych cytatów określ miejsce akcji. „Brzegami sinej Świtezi wody”, „Pośrodku gęstej leszczyny”, „W tutejszym borze”, „Pod tym się widzą modrzewiem”. jezioro Świtez i las w jego okolicy
3. Na podstawie podanych cytatów określ porę doby i roku. „Idą przy świetle księżyca”, „Każdą noc prawie, o jednej porze” „Minęło lato, żółkniały liście / I dżdżysta nadchodzi pora”. pora doby: noc, pora roku: koniec lata
4. Wypisz z podanego fragmentu epitety określające młodzieńca. „Jakież to chłopak piękny i młody? / Jaka to obok dziewczica? / Brzegami sinej Świtezi wody / Idą przy świetle księżyca”. piękny i młody
5. Wypisz z podanego fragmentu epitety określające dziewczynę. „Powiedz mi, piękna, luba dziewczyno, / Na co nam te tajemnice”. piękna, luba
6. Co ślubował dziewczynie strzelec? wierność i miłość
7. Dlaczego został ukarany? Bo nie dotrzymał danej dziewczynie przysięgi wierności.
8. Jaka kara spotkała strzelca? Za złamane przysięgi został surowo ukarany i przemieniony w drzewo, miał także cierpieć wieczne pragnienie.
9. Ułóż we właściwej kolejności plan wydarzeń.
 - a) Zdrada i niedotrzymanie przysięgi – 3
 - b) Obietnice młodzieńca – 2
 - c) Zemsta i kara dla niewiernego kochanka – 4
 - d) Miłość chłopca i dziewczyny – 1
10. Na podstawie tekstu ballady wyodrębnij elementy fantastyczne i realistyczne:
 Świtezianka – nimfa wodna, osoba strzelca, miejsce spotkań kochanków, płisanie po powierzchni wody, jęki dające się słyszeć pod modrzewiem, złożenie i niedotrzymanie przysięgi
 Elementy realistyczne: osoba strzelca, miejsce spotkań kochanków, złożenie i niedotrzymanie przysięgi.
 Elementy fantastyczne: Świtezianka – nimfa wodna, płisanie po powierzchni wody, jęki dające się słyszeć pod modrzewiem
11. Wymień najważniejsze cechy ballady jako gatunku literackiego. Ballada – wierszowana opowieść o niezwykłych, często fantastycznych zdarzeniach, o których opowiada narrator; utrzymana w nastroju tajemniczości i grozy; temat czerpie z baśni, legend, wierzeń ludowych.

Adam Mickiewicz „Reduta Ordona”

1. **Gdzie i kiedy dzieje się akcja „Reduty Ordona”?** Podczas powstania listopadowego (1830–1831) w Warszawie na Woli.
2. **Kim był Julian Ordon?** To postać rzeczywista. Julian Ordon to dowódca fortu na Woli podczas obrony Warszawy w czasie powstania listopadowego (1830–1831).
3. **Co to jest reduta?** To rodzaj budowli fortyfikacyjnej, samodzielne stanowisko obronne w pasie fortyfikacji okalających Warszawę.
4. **Kto jest narratorem utworu?** Narratorem jest adiutant – Stefan Garczyński.
5. **W jaki sposób autor przedstawił wojska polskie i rosyjskie?** na zasadzie kontrastu (reduta: „sześć tylko miała armat”, naprzeciwko „dwieście armat grzmiało”)
6. **Dlaczego Ordon wysadził redutę?** Ponieważ stronie polskiej zabrakło amunicji, wiedział, że przegrają, a jego żołnierze zginą lub dostaną się do niewoli. Dlatego wołał wysadzić redutę, wówczas zginęli wszyscy. Oni i wrogowie. Ordon ukazany został przez Mickiewicza jako legendarnego, bohaterskiego dowódcę, który poświęcił swoje życie w obronie ojczyzny. To heroizacja bohatera.
7. **Czy w rzeczywistości Ordon ginie w czasie walki o redutę?** Prawda historyczna. W rzeczywistości Julian Ordon przeżył wybuch reduty i dostał się do niewoli.

Epopeję „Pan Tadeusz” omawialiśmy niedawno, ale ze względu na wagę dzieła i duże prawdopodobieństwo wystąpienia na egzaminie – powtórz! Skorzystaj z poniższych pytań.

Adam Mickiewicz „Pan Tadeusz”

1. Podaj pełen tytuł „Pana Tadeusza”.
2. Gdzie dzieje się akcja utworu?
3. Wskaż trzy główne wątki w „Panu Tadeuszu”.
4. Dlaczego Jacek Soplica zabija Stolnika?
5. Kim dla Jacka był Tadeusz?
6. Czyją córką była Zosia?
7. Kim był ksiądz Robak?
8. Do kogo lub do czego skierowana jest inwokacja?
9. Kto na cymbałach przedstawił historię Polski ukazaną dźwiękami?
10. Wskaż co najmniej trzy cechy epopei narodowej.
11. Z ilu sylab składa się każdy wers „Pana Tadeusza”?